

מו"פ ערבה דרומית דו"ח שנתי 2014

תחום: הגנת הצומח הפחתת שימוש רימונים

שם התכנית: מזיקי רימון בערבה, הכרה פנולוגיה והדברה משולבת

מספר מוקד פנימי: 82321

חוקר אחראי: אבי סדובסקי – מו"פ ערבה דרומית

מועד התחלה וסיום המחקר: התחלה 01/01/2014 סיום 31/12/2016

שלב המו"פ: מחקר נמשך

רקע תאור הבעיה ומטרות המחקר:

רימון בערבה מהווה נישא ייחודית, חדשה, מבחינת ממשק גידול ושיווק ויש לבחון, לפתח ולהתאים, את הידע הקיים באזורים היותר קרירים לתנאים המקומיים. בחלקות הרימון במו"פ מבוצע ניטור שבועי. מהידע שנצבר עד כה נראה כי קיים הבדל מהותי במגוון פרוקי הרגליים ברימון בערבה לאלה במרכז והצפון. ההבדל הוא בסוגים ומינים, אויבים טבעיים והפנולוגיה. המזיקים העיקריים שהתגלו הם: כנימת עלה הרימון, כחליל הרימון, עש חרוב ועשים נוספים, הנמצאים בהגדרה, הנוברים בפרי, תריפס הקיקיון, תריפס המנגו, תריפס הפרחים, כנימת עש הרימון וכנימת עש שחורה, קמחית ההדר וקמחית הגפן, אקרית המותן, אקרית העפצים של הרימון, איצריית ההדרים. המזיק הראשי היא כנימת עלה הרימון שיש לטפל בה מיד עם גילוי ראשון באביב ולא העצים יכוסו בטל דבש. נמצא כי טיפול בודד באקטרה מדביר אותה טוב. קמחיות שהיוו בעיה בשנים קודמות לא גורמות לנזק במידה ומבוצע דילול. לאחרונה יש עליה בזחלים הנוברים בפרי (עש החרוב ועוד) הגורמים לרקבון של הפרי הבכיר והחל מ-2014 יבוצעו ניסויים להדברתם.

מטרות המחקר:

זיהוי והגדרת מזיקי הרימון בערבה, לימוד הפנולוגיה שלהם, הערכת הנזק לו הם גורמים, קביעת סיפי פעולה להדברה ופיתוח ממשק הדברה ידידותי לסביבה ולאדם, המסתמך על הידע שיצטבר תוך הפחתה משמעותית של ישום תכשירי ההדברה בפרדס הרימונים.

מהלך המחקר ושיטות העבודה:

בוצע ניטור בכל החלקות אחת לשבוע עד שבועיים. עם העליה ברמת כנימות העלה בוצע טיפול באקטרה. עם גילוי זחלים בפרי בוצע הדברה ע"י טרייסר.

תוצאות

הטיפול באקטרה נמצא יעיל כבשנים הקודמות. הטיפול כנגד זחלי פרפריים נמצא כיעיל אולם חלק מהפרות שנוגעו בכחליל לפני ביצוע הטיפול נרקבו. כמות הפרי הפגוע כתוצאה מזחלים נוברים הייתה נמוכה מ-10% בהשוואה ל-50% בעונות הקודמות. ניטור שבועי הוכח כיעיל ויש להמשיך אותו. התכשירים שנבדקו בשנים קודמות נמצאו כיעילים.

מסקנות

יש להמשיך בחיפוש תכשיר יעיל לזחלי עשים הנוברים בפרי. העונה נבצע באופן ראשוני ניסוי הדברה באמצעות נמטודות אנטומופתגוניות.